

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE

Grzegorzewska Maria (1887-1967)

(wybór literatury ze zbiorów biblioteki)

Wydawnictwa zwarte:

- Doroszevska Janina: „Pedagogika specjalna. Tom II. Podstawowe problemy teorii i praktyki rewalidacji poszczególnych odchyleń od normy”. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich, 1981. ISBN 83-04-00318-X, Wartości metody ośrodków pracy dla młodszych dzieci głuchych, s. 413 – 416.
- Dycht Marzena: „Rozwój polskiej pedagogiki specjalnej w świetle dokonań jej twórców. Szkic do portretu historycznego pedagogiki rewalidacyjnej i resocjalizacyjnej”. Warszawa: Wydawnictwo Uniwersytetu Kardynała Stefana Wyszyńskiego, 2006. ISBN 83-7072-397-7.
- Grzegorzewska Maria: „Listy do młodego nauczyciela: cykl I – III”. Warszawa: Wyższa Szkoła Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 1996. ISBN 83-904192-9-7.
- Grzegorzewska Maria: „Listy do młodego nauczyciela”. Wyd. 2. Warszawa: Państwowe Zakłady Wydawnictw Szkolnych, 1957.
- Grzegorzewska Maria: „Wybór pism”. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1964.
- Grzegorzewska Maria: „Wybór pism”. Wyd. 2. Warszawa: Instytut Wydawniczy Związków Zawodowych, 1989.
- Jezierska Emmanuela: „Obserwacje nad rozwojem głuchociemnej Krystyny Hryszkiewicz prowadzone przez s. Emmanuelę Jezierską z Lasek”. Ze wstępem i pod red. Marii Grzegorzewskiej. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1963.
- Kupisiewicz Małgorzata: „Słownik pedagogiki specjalnej”. Wyd. 1 - 1 dodr. Warszawa: Wydawnictwo Naukowe PWN, 2014. ISBN 978-83-01-17338-8, Metoda ośrodków pracy, s. 184
- Lach Jarosława: „Akademia Pedagogiki Specjalnej (APS) im. Marii Grzegorzewskiej w Warszawie”. W: „Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. Tom I. A - F”. Pod red. Ewy Różyckiej. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak” Teresa i Józef Śnieciński, 2003. ISBN: 83-88149-92-X, s. 55 – 57.

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE

- „Maria Grzegorzewska. Pedagog w służbie dzieci niepełnosprawnych”. Pod red. Ewy Żabczyńskiej. Warszawa: Wyższa Szkoła Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej, 1985.
- „Maria Grzegorzewska. Materiały z sesji naukowej - 7.XI.1969 r.” Pod red. J. Doroszewskiej, M. Falskiego, R. Wroczyńskiego. Warszawa: „Nasza Księgarnia”, 1972.
- Matyjas Bożena: „Grzegorzewska Maria”. W: „Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. Tom II. G - Ł”. Pod red. Ewy Różyckiej. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak” Teresa i Józef Śnieciński, 2003. ISBN: 83-89501-06-6, s. 140 – 142.
- Matyjas Bożena: „Metoda ośrodków pracy Marii Grzegorzewskiej”. W: „Encyklopedia pedagogiczna XXI wieku. Tom III. M - O”. Pod red. Ewy Różyckiej. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak” Teresa i Józef Śnieciński, 2004. ISBN: 83-89501-24-4, s. 186 – 189.
- Mikrut Adam, Wyczesany Janina: „Elementy metodyki nauczania początkowego dzieci upośledzonych umysłowo”. Kraków: Wydawnictwo Naukowe Akademii Pedagogicznej, 2001. ISBN: 83-87513-18-0, Metoda ośrodków pracy Marii Grzegorzewskiej. Rys historyczny i stan aktualny, s. 47 – 116.
- Okoń Wincenty: „Nowy słownik pedagogiczny”. Wyd. 2 rozsz. Warszawa: Wydawnictwo Akademickie „Żak”, 1998. ISBN: 83-86770-96-1, Grzegorzewska Maria, s. 117; Metoda ośrodków pracy, s. 232.
- Okoń Wincenty: „Wizerunki sławnych pedagogów polskich”. Warszawa: Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne, 1993. ISBN 83-02-05213-2, Maria Grzegorzewska – uczona o złotym sercu, kreatorka pedagogiki specjalnej w Polsce, s. 107 – 127.
- „Upośledzenie umysłowe – pedagogika”. Pod red. Kazimierza Kirejczyka. Warszawa: Państwowe Wydawnictwo Naukowe, 1981. ISBN: 83-01-02253-1, Metoda ośrodków pracy, 408 – 416 i inne.
- Zawieyski Jerzy: „Dobrze, że byli”. Kraków: „Znak”, 1974. s. 235 – 260.

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE

Artykuły z czasopism:

- Bandura Ludwik: „W 75-lecie urodzin Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Ruch Pedagogiczny” 1964 nr 6 (listopad-grudzień), s. 29 – 33.
- Doroszevska Janina: „Fragmenty biografii M. Grzegorzewskiej”. [w]: „Ruch Pedagogiczny” 1964 nr 6 (listopad-grudzień), s. 8 – 18.
- Doroszevska Janina: „Nauczyciel-wychowawca w oczach Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1970 nr 2 (kwiecień-czerwiec), s. 97 – 109.
- Doroszevska Janina: O Instytucie Pedagogiki Specjalnej i jego twórcy Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Kwartalnik Pedagogiczny” 1963 nr 2, s. 17 – 40.
- Dziedzic Stefan: „Maria Grzegorzewska (1888-1967)”. [w]: „Nowa Szkoła” 1975 nr 2, s. 30.
- Fetzki Tomasz: „Edouard Seguin i Maria Grzegorzewska, przyczynek do analizy osobowości kreatywnego pedagoga specjalnego”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2012 nr 5, s. 325 – 332.
- Frączek Adam: „W siedemdziesięciolecie uczelni imienia Marii Grzegorzewskiej (tradycje, współczesność i perspektywy WSPS)”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1992 nr 4, s. 153 – 158.
- „Głosy przyjaciół. Fragment apelu poświęconego pamięci dyrektora Marii Grzegorzewskiej zorganizowanego przez studentów Instytutu Pedagogiki Specjalnej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1967 nr 3 (lipiec-wrzesień), s. 242 – 245. (numer poświęcony M. Grzegorzewskiej)
- Grzegorzewska Maria: „Podstawowe założenia wychowania”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1969 nr 2, s. 98.
- Grzegorzewska Maria: „Historia Domku Gorcowego w Klikuszowej pod Nowym Targiem”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1998 nr 5, s. 346 – 350.
- Grzegorzewska Maria: „Kształcenie nauczycieli-wychowawców szkolnictwa specjalnego w Polsce (Na tle całokształtu prac Instytutu Pedagogiki Specjalnej)”. [w]: „Kwartalnik Pedagogiczny” 1963 nr 2, s. 3 – 15.
- Grzegorzewska Maria: „Listy do młodego nauczyciela. Cykl I-III. Wydawnictwo WSPS, Warszawa 1988 r. List dziewiąty”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1992 nr 4, s. 167 – 169.
- Grzegorzewska Maria: „Listy do młodego nauczyciela. Fragmenty”. [w]: „Nowa Szkoła” 1975 nr 2, s. 31.
- Grzegorzewska Maria: „O integracji i współpracy nauczycieli w klasach integracyjnych”. [w]: „Dyrektor Szkoły” 2008 nr 6, s. 14 – 15.

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE

- Grzegorzewska Maria: „Pedagogika specjalna”. [w]: „Ruch Pedagogiczny” 1964 nr 6 (listopad-grudzień), s. 1 – 7.
- Han-Ilgiewicz Natalia: „Audycje radiowe ku czci Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1967 nr 3 (lipiec-wrzesień), s. 246 – 251. (numer poświęcony M. Grzegorzewskiej)
- Hryniewicka Anna: „Wkład Marii Grzegorzewskiej w rozwój pedagogiki specjalnej „O tym, na czym polega geniusz dobroci”: cz. 1”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2014 nr 1, s. 68 – 72.
- Hryniewicka Anna: „Wkład Marii Grzegorzewskiej w rozwój pedagogiki specjalnej „O tym, na czym polega geniusz dobroci”: cz. 2”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2014 nr 2, s. 151 – 156.
- Hryniewicka Anna: „Wkład Marii Grzegorzewskiej w rozwój pedagogiki specjalnej „O tym, na czym polega geniusz dobroci”: cz. 3”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2014 nr 3, s. 227 – 235.
- Hryniewicka Anna: „Wkład Marii Grzegorzewskiej w rozwój pedagogiki specjalnej „O tym, na czym polega geniusz dobroci”: cz. 4”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2014 nr 4, s. 302 – 311.
- Hryniewicka Anna: „Wkład Marii Grzegorzewskiej w rozwój pedagogiki specjalnej „O tym, na czym polega geniusz dobroci”: cz. 5”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2014 nr 5, s. 379 – 389.
- Jackiewicz Beata: „Poglądy Marii Grzegorzewskiej na temat kształcenia dzieci z wadą słuchu”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2010 nr 5, s. 325 – 333.
- Jakubowski Marian: „Maria Grzegorzewska – twórczynią pedagogiki specjalnej w Polsce (w 90. rocznicę urodzin)”. [w]: „Ruch Pedagogiczny” 1979 nr 1, s. 119 – 125.
- Jakubowski Marian: „O „Listach do Młodego Nauczyciela” – Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Nowa Szkoła” 1978 nr 11, s. 14 – 18.
- Janeczko Roman: „Sesja naukowa poświęcona życiu i działalności prof. Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Kwartalnik Pedagogiczny” 1970 nr 4, s. 211 – 212.
- Jaroszewski Zdzisław: „Maria Grzegorzewska w historii nauki polskiej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1967 nr 3 (lipiec-wrzesień), s. 217 – 221. (numer poświęcony M. Grzegorzewskiej)
- Jezierska S. Manuela: „Profesor Maria Grzegorzewska a sprawa głuchoniewidomych”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1972 nr 3/4 (lipiec-grudzień), s. 344 – 346.
- Kosakowski Czesław: „Wybrane myśli Jana Pawła II o niepełnosprawności człowieka w kontekście paradygmatów w pedagogice specjalnej”. [w]: „Wychowanie na Co Dzień” 2005 nr 4-5, s. 42 – 43.

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE

- Krauze Barbara: „Publikacje o Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1971 nr 1, s. 60 – 65.
- Krężel Janusz: „Wspominając profesor Marię Grzegorzewską i podążając po śladach jej studenckiej młodości w Uniwersytecie Jagiellońskim”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2004 nr 4, s. 243 – 251.
- Kuczyńska-Kwapisz Jadwiga: „Tradycja Koła Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej – spojrzenie w przyszłość”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2003 nr 3, s. 132 – 135.
- Kulbaka Jacek: „Istota samokształcenia w zawodzie nauczycielskim w poglądach pedagogicznych Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2012 nr 5, s. 333 – 342.
- Kulbaka Jacek: „Pedagogika Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Wychowawca” 2007 nr 6, s. 22 – 23.
- Lipkowski Otton: „Działalność społeczna i organizacyjna Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Ruch Pedagogiczny” 1964 nr 6 (listopad-grudzień), s. 17 – 28.
- Lipkowski Otton: „W 10-tą rocznicę śmierci Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1977 nr 2 (kwiecień-czerwiec), s. 83 – 85.
- Manik Włodzimierz: „10-lecie Zakładu Wychowawczego im. Marii Grzegorzewskiej dla Dzieci Kalekich w Policach. (O niektórych formach pracy rewalidacyjnej stosowanych w Państwowym Zakładzie Wychowawczym dla Dzieci Kalekich w Policach im. Marii Grzegorzewskiej)”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1970 nr 1, s. 68 – 76.
- Marek-Ruka Marianna: „Kreatywność w edukacji dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną w ujęciu profesor Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2017 nr 4, s. 245 – 250.
- „Maria Grzegorzewska (1888-1967 R.). Nota biograficzna”. Opracowała Zofia Wojtaszek. [w]: „Szkoła Specjalna” 1967 nr 3 (lipiec-wrzesień), s. 207 – 210. (numer poświęcony M. Grzegorzewskiej)
- „Maria Grzegorzewska nie żyje”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1967 nr 3 (lipiec-wrzesień), s. 195 – 200. (numer poświęcony M. Grzegorzewskiej)
- Morawska Elżbieta: „Z Sesji Naukowej poświęconej życiu i działalności M. Grzegorzewskiej”. [w]: „Przegląd Historyczno-Oświatowy” 1970 nr 3, s. 486 – 489.

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE

- „Na Powązkach (przemówienia podczas pogrzebu Marii Grzegorzewskiej)”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1967 nr 3 (lipiec-wrzesień), s. 223 – 236. (numer poświęcony M. Grzegorzewskiej)
- Okoń Wincenty: „Maria Grzegorzewska”. [w]: „Ruch Pedagogiczny” 1991 nr 3/4, s. 65 – 80.
- Papuziński Stanisław: „Pedagogika najprostszych uczuć. (Refleksje na temat pedagogiki Marii Grzegorzewskiej w rocznicę Jej śmierci)”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1969 nr 2, s. 99 – 107.
- Poznański Karol: „Akademia Pedagogiki Specjalnej im. Marii Grzegorzewskiej. Przeszłość – dzień dzisiejszy – przyszłość”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2002 nr 3, s. 132 – 136.
- „Prof. dr Maria Grzegorzewska 18.IV.1888 – 7.V.1967”. [w]: „Nowa Szkoła” 1967 nr 5, s. 60. (List jedenasty)
- „Profesor Maria Grzegorzewska „Budowniczym Polski Ludowej””. [w]: „Psychologia Wychowawcza” 1959 nr 4, s. 357 – 358.
- Siadaczka Małgorzata: „Maria Grzegorzewska (1888-1967) – człowiek, pedagog, humanista”. [w]: „Niepełnosprawność i Rehabilitacja” 2016 nr 2, s. 74 – 79.
- Szymańska Bogumiła: „Jubileusz 35-lecia Specjalnego Ośrodka Szkolno-Wychowawczego im. Marii Grzegorzewskiej w Żyrardowie”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2002 nr 5, s. 307 – 308.
- Tomasiak Ewa: „Rok z życia Marii Grzegorzewskiej (suplement do życiorysu)”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1992 nr 4, s. 159 – 167.
- Tomasiak Ewa: „Uczniowie Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 2002 nr 3, s. 137 – 141.
- Urbańska Bronisława: „Sprawozdanie z Sesji Naukowej Naukowej poświęconej życiu i działalności Marii Grzegorzewskiej (Warszawa 8 listopada 1969 r.)”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1970 nr 1, s. 35 – 49.
- Wilmont Anna: „Maria Grzegorzewska: 1888-1967”. [w]: „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 2008 nr 3, s. 53 – 54.
- Wroczyński Ryszard: „Maria Grzegorzewska 1888-1967”. [w]: „Kwartalnik Pedagogiczny” 1967 nr 4, s. 3 – 7.
- Wroczyński Ryszard: „Maria Grzegorzewska w polskiej myśli wychowawczej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1970 nr 1, s. 2 – 9.
- „Wykaz ważniejszych prac prof. dr Marii Grzegorzewskiej”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1967 nr 3 (lipiec-wrzesień), s. 221 – 223. (numer poświęcony M. Grzegorzewskiej)

ZESTAWIENIE BIBLIOGRAFICZNE

- „Z niewydanych listów do młodego nauczyciela Marii Grzegorzewskiej (List pierwszy, List drugi)”. [w]: „Szkoła Specjalna” 1967 nr 3 (lipiec-wrzesień), s. 202 – 206. (numer poświęcony M. Grzegorzewskiej)
- Żabczyńska Ewa: „Maria Grzegorzewska - twórcza polskiej pedagogiki specjalnej”. [w]: „Problemy Opiekuńczo-Wychowawcze” 1992 nr 10, s. 454 – 456.
- Żebrowska Maria: „Maria Grzegorzewska jako psycholog”. [w]: „Psychologia Wychowawcza” 1970 nr 3, s. 281 – 286.

Oprac. Karina Flaum

XI 2021